

Vergaderjaar 2008–2009

31 209

Schoon en zuinig

Nr. 96

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 juli 2009

De vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de brief van 28 mei 2009 inzake Ontwerpregeling aanwijzing ecodesign-producten (Kamerstuk 31 209, nr.79).

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft deze vragen beantwoord bij brief van 9 juli 2009. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Koopmans

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

¹ Samenstelling:

Leden: Van Gent (GL), Van der Staaij (SGP), Poppe (SP), Snijder-Hazelhoff (VVD), onder-voorzitter, Depla (PvdA), Van Bochove (CDA), Koopmans (CDA), voorzitter, Spies (CDA), Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Vietsch (CDA), Aptroot (VVD), Samsom (PvdA), Boelhouwer (PvdA), Roefs (PvdA), Neppéus (VVD), Van Leeuwen (SP), Jansen (SP), Van der Burg (VVD), Van Heugten (CDA), Ouwehand (PvdD), Bilder (CDA), Wiegman-van Meppelen Schepink (CU), Linhard (PvdA) en Vacature (PVV).
Plv. leden: Vendrik (GL), Van der Vlies (SGP), Polderman (SP), Remkes (VVD), Jacobi (PvdA), Pieper (CDA), Koppejan (CDA), Ormel (CDA), Koşer Kaya (D66), Leijten (SP), Schreijer-Pierik (CDA), De Krom (VVD), Vermeij (PvdA), Waalkens (PvdA), Vos (PvdA), Zijlstra (VVD), Langkamp (SP), Gerkens (SP), Van Beek (VVD), Schermers (CDA), Thieme (PvdD), Sterk (CDA), Ortega-Martijn (CU), Besselink (PvdA) en Agema (PVV).

1

Is het waar dat niet voor alle van de zes in maart 2009 aangekondigde productgroepen (31 209 nr. 76) criteria zijn vastgesteld, onder andere voor televisies niet? Waarom niet? Wie lagen er dwars?

In maart hebben de lidstaten, via de zogenaamde regelgevingsprocedure met toetsing, ingestemd met een vijftal voorstellen voor uitvoeringsmaatregelen waaronder die voor televisies. Daarmee zijn de criteria nog niet vastgesteld omdat ook de Raad en het Europees Parlement moeten instemmen; dit proces loopt momenteel. Het (zesde) voorstel voor vaatwassers is vanwege tijdgebrek opgeschoven naar een later tijdstip voor behandeling in het genoemde comité.

2

Bent u tevreden met de ambitie ten aanzien van elke productgroep? Zo nee, voor welke productgroep niet?

Over het geheel genomen ben ik tevreden met het ambitieniveau van de oorspronkelijke voorstellen van de Commissie. De discussie die vervolgens ontstaat met industrieoepels en lidstaten leidt soms tot een bijgestelde inzet. De insteek van NL is echter om zoveel mogelijk vast te houden aan een top runner benadering, waarbij grofweg het «best presterende product» als maatstaf geldt voor de minimumeisen van de volgende fase.

3

Bent u tevreden met de snelheid waarmee criteria voor productgroepen worden vastgesteld?

Ik stel vast dat de Commissie een ambitieus werkprogramma volgt waarbij uiteindelijk meer dan 30 productgroepen van eisen worden voorzien. De Commissie gaat zorgvuldig te werk hetgeen betekent dat het proces van hoor en wederhoor alsmede de betrokkenheid van vele stakeholders inclusief alle lidstaten, veel tijd vergt. Ik zie echter nog geen verslapping van de inzet vanuit de Commissie.

4

Welke mogelijkheden ziet u om het vaststellen van criteria te versnellen? Bent u bereid om in overleg met Nederlandse koplopers in het bedrijfsleven panklare voorstellen te ontwikkelen voor bepaalde productgroepen en die op tafel te leggen in Brussel, zodat er vrijwel direct handtekeningen onder kunnen worden gezet, aangezien de verordening voor opladers bijvoorbeeld slechts twee A4'tjes technische informatie beslaat, waarvoor geen jarenlang overleg nodig zou hoeven zijn?

De Commissie zet voor elke productgroep een studie op die wordt uitgevoerd met inbreng van de industrie, doorgaans de grote internationale spelers maar dit kunnen ook de kleinere zijn. Ik zie geen aanleiding vanuit NL op dit punt eigenhandig te opereren. Ik heb overigens geen signalen ontvangen vanuit het bedrijfsleven dat het voor bepaalde productgroepen te langzaam zou gaan. Mocht er aanleiding zijn om vanuit het NL bedrijfsleven meer inzet te plegen om de processen in Brussel te versnellen dan is dat natuurlijk bespreekbaar. Daar waar tijdswinst kan worden geboekt is een inspanning op zijn plaats.

5

Wanneer worden de bestaande verordeningen herzien om ze aan de laatste inzichten aan te passen?

Voor het moment van herziening van een verordening geldt niet een vaste termijn, maar deze wordt per maatregel nader bepaald. Er kunnen omstandigheden zijn waarom een maatregel vroeger of later moet worden herzien. Tot nu toe lopen de vastgelegde herzieningstermijnen in de diverse maatregelen uiteen van vier jaar tot zes jaar.

6

Welke rechtsgrondslag ligt onder de in deze regeling gebundelde richtlijn en verordeningen?

De kaderrichtlijn-ecodesign is gebaseerd op artikel 95 van het EG-verdrag. Dat betekent dat met de richtlijn een totale harmonisatie op dit terrein van de interne markt is beoogd. De richtlijn is grotendeels te betitelen als een zogenaamde «nieuwe-aanpak-richtlijn» (zie ook de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Implementatiewet EG-richtlijn ecologische ontwerp energieverbruikende producten, Kamerstukken II 2006–2007, 30 958, nr. 3, blz. 3, onder 3.1).

De uitvoeringsmaatregelen, die in de vorm van een verordening zijn gegoten, zijn een uitvoering van en dus gebaseerd op de kaderrichtlijn-ecodesign, met name op artikel 15, lid 1. Dit betekent dat ook deze verordeningen gericht zijn op totale harmonisatie van de markt op het terrein waarvoor zij gelden.

7

Biedt deze regeling de ruimte aan de Nederlandse overheid om aanvullende eisen met betrekking tot ecologisch design aan producten stellen bovenop deze regeling?

De verordeningen hebben een juridisch bindende werking waarbij de opgenomen eisen direct en in hun geheel van toepassing zijn op de in de verordening aangewezen producten. De lidstaten hebben alleen ruimte om aanvullende eisen te stellen voor zover dat in die verordening zelf bepaald is. Op grond van artikel 95, lid 5, van het EG-verdrag kan een lidstaat wel goedkeuring van de Europese Commissie vragen voor nationale bepalingen die verder gaan. Deze moeten dan gebaseerd zijn op nieuwe wetenschappelijke gegevens die verband houden met de bescherming van het milieu of het werkmilieu en het moet gaan om een specifiek probleem dat zich in die lidstaat heeft aangediend nadat de harmonisatiemaatregel is genomen. Dit zijn zware procedurele en inhoudelijke eisen. In zulke gevallen kies ik er liever voor om de Commissie te vragen passende maatregelen voor de gehele EU te treffen.

8

Voor welke andere producten verwacht uw ministerie binnenkort vergelijkbare ecodesign regels te implementeren?

Aan de Raad en het Europees Parlement zijn voorgelegd de uitvoeringsmaatregelen voor elektrische motoren, CV-pompen, koel- en vriesapparatuur, televisies en wasmachines. Zodra de instemming is verkregen zullen de maatregelen worden gepubliceerd. Ik verwacht dat genoemde uitvoeringsmaatregelen in ieder geval nog dit jaar in werking zullen treden. Ik merk daarbij op dat de eerste fase van (strengere) eisen van de uitvoeringsmaatregelen, doorgaans 1 jaar na inwerkingtreding van kracht wordt.

9

Bent u voornemens een heldere toelichting beschikbaar te stellen bij producten die onder deze richtlijn vallen, zodat het klanten duidelijk is wat het voordeel is bij een dergelijk product, waardoor zij (zeker zolang er nog alternatieven beschikbaar zijn) sneller zullen kiezen voor deze producten?

Er is geen directe aanleiding voor generieke acties gericht op het keuzegedrag van de consument inzake apparatuur die onder ecodesign is gereguleerd. De eisen gelden voor alle apparaten uit de betreffende productgroep en op de markt zullen uitsluitend apparaten in de handel mogen zijn die voldoen aan de eisen en aldus voorzien zijn van de CE markering. Er is doorgaans sprake van een zekere overgangstermijn, dat wil zeggen de tijd die het duurt voordat alle oudere apparaten uit de handel zijn en er uitsluitend «ecodesign-apparaten» verkrijgbaar zijn. Een actie met stakeholders kan erop gericht zijn tot een versnelde vervanging te komen van het oude product door nieuw. Een dergelijke actie is momenteel in voorbereiding voor de productgroep gloeilampen, waarbij de informatievoorziening voor de consument wordt verbeterd en tegelijkertijd het aanbod in het assortiment, vooruitlopend op de invoering van de eisen, al wordt verschoven ten gunste van de energiezuinige lampen.

10

Hoe komt het dat niet bekend is in welke vorm de richtlijn geïmplementeerd dient te worden?

Ten tijde van de implementatie van de richtlijn ecodesign in de Wet milieubeheer was nog niet bekend in welke vorm de uitvoeringsmaatregelen met de prestatie-eisen zouden worden gegoten. De richtlijn zelf laat de vorm open. Pas in het stadium van de concrete voorbereiding van de eerste maatregelen is duidelijk geworden dat de Commissie kiest voor een direct regulerend spoor in de vorm van verordeningen.